FREDET 2005

Thomas B. Thriges kraftvarmecentral
Buchwaldsgade 33, Odense

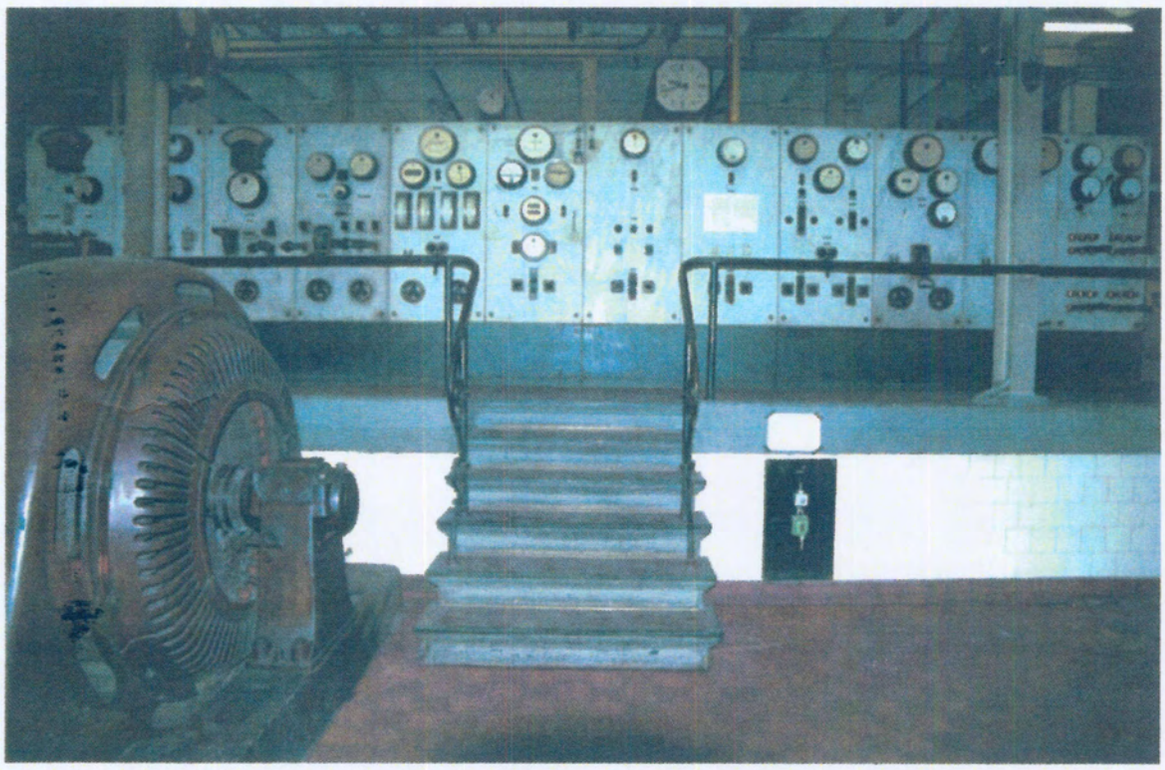

Fredningsforslaget omfatter:
Thomas B. Thriges kraftvarmeværk med inventar og maskinel opført 1916 med en mindre tilbygning i efterkrigstiden.
Buchwaldsgade 33, matr. nr. 1626a, 5000 Odense C.

Forslagsstiller:
BY og LAND, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur i samarbejde med Byforeningen for Odense.

Indhold:

Begrundelse for forslaget	s. 2	Identifikation	s. 9
Baggrunden for forslaget	s. 2	Planforhold	s. 9
Beskrivelse	s. 3	Kommuneatlas	s. 9
Bygningshistorie	s. 6	Fotobilag	s. 10
Vedligeholdelsestilstand	s. 7	Andre bilag	s. 13ff
Konklusion	s. 8		

Begrundelse for forslaget:

I industrihistorisk sammenhæng er der tale om et særligt og vigtigt stykke såvel Odense- som Danmarkshistorie. Thomas B. Thriges kraftvarmecentral er en velbevaret industribygning, opført af Odenses førende industrivirksomhed i 1916. Bygningen er den eneste, som endnu fremstår stort set intakt også mht. interiør. I lokal sammenhæng findes der ikke tilsvarende velbevarede industribygninger med oprindeligt interiør intakt. Byens teknologiske og infrastrukturelle udvikling er også knyttet til kraftvarmecentralen i og med, at en stor del af det nordlige Odense i en årrække efter 1916 fik leveret elektricitet fra derfra.

I bygningshistorisk og arkitekturhistorisk sammenhæng er bygningen ligeledes interessant som et eksempel på industribyggeri udført af periodens mest fremtrædende lokale arkitekt, Niels Jacobsen. Bygningen viser dels nogle typiske træk, som kendetegner Niels Jacobsens arbejder, dels viser den en andens side af hans virke, end den man normalt kender fra Odense Teater, Domhuset, Grand Hotel, en række Langelinievillaer m.v.

Bygningen repræsenterer en meget væsentlig del af dansk industrihistorie og bør bevares som kulturarv for eftertiden ved en bygningsfredning.

Baggrunden for forslaget

Bygningen som industrihistorisk levn og monument

Bygningens værdi kan i lokalt perspektiv betragtes fra flere sider. Interessen for og erkendelsen af de bygningsmæssige og kulturhistoriske kvaliteter i det ældre industribyggeri blev vakt i England i 1960'erne og forplantede sig til Danmark i 1970'erne, bl.a. med projektet Industrialismens Bygninger og Boliger. Der er i de forløbne år fredet en række industrianlæg, men ingen i Odense. Brandts Klædefabrik må fremhæves som et vellykket bevaringsprojekt, men ikke et projekt, som lagde særlig vægt på de kulturhistoriske detaljer. Kun forhuset og sidehuset er fredet, altså repræsentanter for det gamle købstadsbyggeri og ikke for industribyggeriet. Gennem de seneste år er ganske mange af byens gamle og bevaringsværdige industribygninger nedrevet eller ombygget til ukendelighed uden stor forståelse for anlæggenes iboende kvaliteter. Ser man på vurderingen i Kommuneatlas II, er der ikke så få skævheder, ligesom tildelingen af høj bevaringsværdi ikke har vist sig at have væsentlig effekt på fastholdelsen af de kulturhistoriske værdier i enkeltbygninger. Overordnet betragtet er Odense altså ikke godt repræsenteret mht. bevaring af værdifulde industribygninger.

Bygningen i nationalt perspektiv

Thriges kraftvarmecentral er ikke blot i lokal sammenhæng væsentlig. Værket blev opført for landets førende elektrotekniske virksomhed til egen forsyning og samtidig til elforsyning af Skt. Hans Landdistrikt, og det tekniske udstyr repræsenterer bedste standard i 1916. I årene omkring 1920, med opførelsen af en lang række elværker med mange af de træk, vi finder i Thriges kraftvarmecentral, var denne type bygninger forholdsvis almindelige. Hvad der gør Thriges kraftvarmecentral særligt interessant, er det forhold, at meget få elværker er bevaret nogenlunde intakte til i dag og endnu færre med bevaret oprindeligt maskineri og uændret interiør. At værket rummer teknologihistorisk interessante detaljer i form af elektroteknisk udstyr, kombinationen af jævn- og vekselstrøm m.m. bidrager desuden til bygningens kulturhistoriske værdi.

Elmuseet i Bjerringbro er i praksis det landsdækkende museum for elektricitetens historie. Museet hjemtog midt i 1980'erne adskillige af Thriges elmotorer fra Odense, og museet er bekendt med Thriges elværk. Museumsinspektør Jytte Thorndal vurderer, at der ikke længere findes tilsvarende velbevarede anlæg i Danmark, i det mindste ikke inden for denne kategori af elværker. Der findes to-tre små privatejede elværker, ligesom større vandkraftværker som Harteværket er forholdsvis

intakte. Elmuseet tilslutter sig således nærværende vurdering af anlægget som væsentligt i et nationalt perspektiv. Det særegne er, at ikke blot værket, men også dets interiør i vid udstrækning er bevaret, og værdien i elværket må understreges at være betinget af den bevarede helhed.

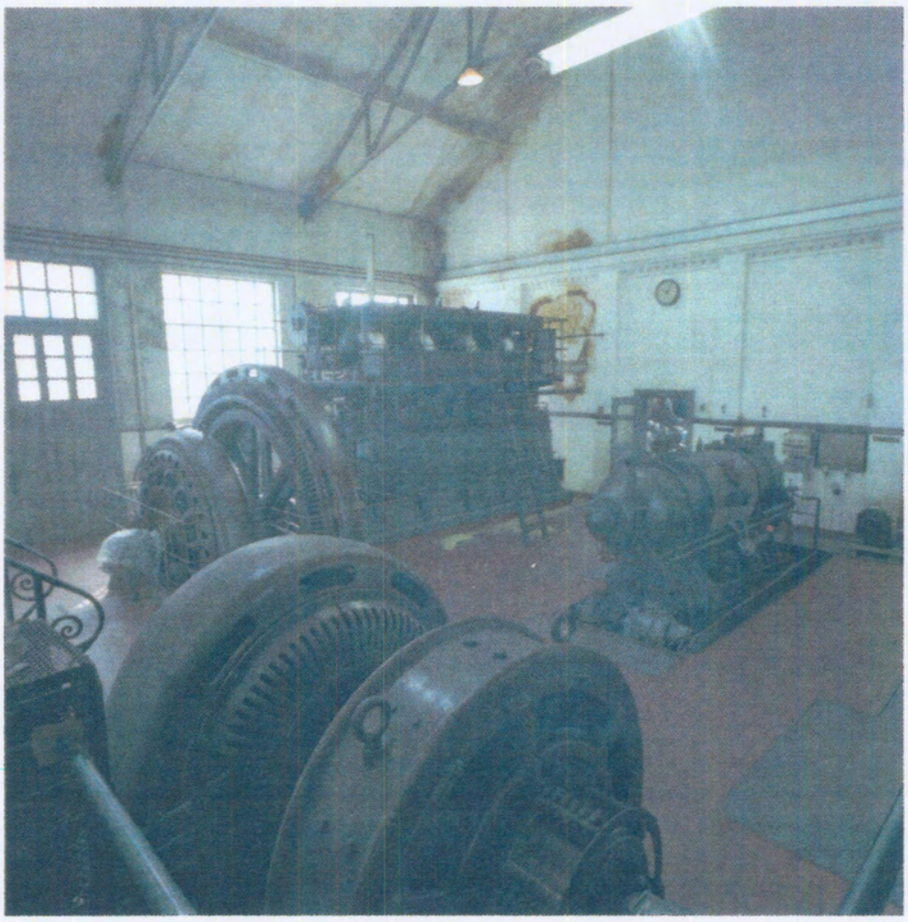

Det skal yderligere påpeges, at den bevarede dieselmotor fra 1923 er blandt landets ældste bevarede, arbejdende dieselmotorer, højst sandsynligt den ældste. De få øvrige funktionsdygtige dieselmotorer i Danmark er på længere sigt truet; det gælder f.eks. Ørstedværkets yngre motor. At der er tale om en dieselmotor fra Burmeister & Wain, som i 1900-tallets første årtier blev internationalt fremtrædende på dette område, øger den kulturhistoriske værdi af det samlede anlæg og i sammenhæng med flere andre allerede påpegede kvaliteter løfter det Thriges kraftvarmecentral op på et nationalt niveau mht. bevaringsværdi.

Skov- og Naturstyrelsen lod i 1995 udføre en temagennemgang med titlen *Elværker i de tidligere købstæder* og har netop afsluttet redigeringen af en temagennemgang af samtlige vanddrevne elværker i Danmark til snarlig trykning. Der foreligger ligeledes en upubliceret rapport vedr. de danske provinsbyers elværker. Skov- og Naturstyrelsen har endnu ikke taget initiativ til en vurdering af eventuelle fredningsemner i landsdækkende perspektiv.

Bygningstype
Elektroteknisk industri, elværksbygning, kraftcentral.

Beskrivelse

Kraftvarmecentralen er opført i 1916 efter tegning af arkitekt Niels Jacobsen. Det er en af de sidste større bygninger, som Thrige lod opføre efter tegning af den kendte Odense-arkitekt, en bygning som knytter sig til den første generation af fabriksbygninger på området.

Bygningen er opført dels til at fremstille elektricitet og varme til Thriges eget fabrikskompleks, men leverede desuden jævnstrøm til Sct. Hans Landsogn og vekselstrøm til Nisted og Farstrup. Da Thrige senere begyndte at aftage elektricitet fra Odense Kommunale Elforsyning, overgik kraftvarmecentralen til brug ved spidsbelastninger, forsøg og belastningsprøver.

Bygningen er grundmuret, ca. 32 x 16 m i grundplan, på betonfundament med delvis kælder og lille oprindelig tilbygning mod syd, tilføjet nyere dele i bygningens fulde bredde, men ikke i fuld højde. Desuden senere tilbygning i fuld højde mod vest. Bygningen er opført i sortrøde maskinstrøgne sten med vandrette gulpudsede bånd og profilering langs taget i gule sten. I nordgavlen er initialerne TBT muret i røde sten i et mindre pudset felt. En kraftig gesims er fremhævet mod Buchwaldsgade. Bygningen har sadeltag i skifer og vinduer og døre i grønmalet træ. Tilbygningen i østsiden er udført i røde sten med et enkelt vandret pudset bånd, men uden taggesims og med fladt tag. Tilbygningen har større vinduesparti i støbejern.

Vinduer er i nordsiden placeret i tilbagetrukne felter, hvorved den øvrige facade nærmest får karakter af to siderisalitter og yderligere opdelt af to lisener. Vinduerne i bygningens øst- og vestside er mindre trævinduer placeret midt i et større blændet felt med skifersålbænk såvel under vindue som i det blændede felts underkant. Vinduerne er sprossevinduer og dørene fyldingsdøre. Til vestsiden er der indgangsparti med port, granittrappe med jerngelænder og hhv. dør og kældernedgang. Udvendig ved nordvestlige hjørne findes større, nittet trykluftbeholder til arbejdsluft for virksomheden. En 40 m høj skorsten placeret ved det sydøstlige hjørne er nedrevet.

Indvendig fremtræder bygningen i forskellige niveauer og afsnit. Mod Buchwaldsgade delvis kælder og herover på niveau med indgang fra vesttrappe målertavle, opgang til trappe og mindre lokale til mandskabsrum, område til udligningsmaskiner m.v. Loftet er buehvælv mellem stålprofiler, båret på synlige søjler udført som I-formede stålprofiler. Nedgang fra dette niveau via central trappe til maskinrummet, som er i fuld lofthøjde til tagværk. Gennem centralt placeret dør indgang til kedelhuset i bygningens sydlige del. Herfra yderligere udgang til vandbehandlingsrum og senere tilbygning med toiletter m.v.

Maskinrummet er med gulvbelægning i røde hasleklinker og synligt tagværk udført som gitterdragere samt løbekran. Bygningens indre er pudset og med hvide, glaserede klinker fra gulvniveau og op i varierende højde. Bærende mur mod kedelrummet. Her findes også intakt værktøjstavle. Over fliserne og omkring dørene findes profilerede gerigter og lister samt detaljerede afslutninger udført i træ.

I maskinrummets vestside fire-cylindret, fire-takts Burmeister & Wain dieselmotor med to brændstofpumper og luftforstøvning fra 1923. Motoren har fungeret frem til 1964 og er i dag i køreklar stand. Umiddelbart i forbindelse hermed 440 V Thrige jævnstrømsdynamo og vekselstrømsgenerator fra Thrige.

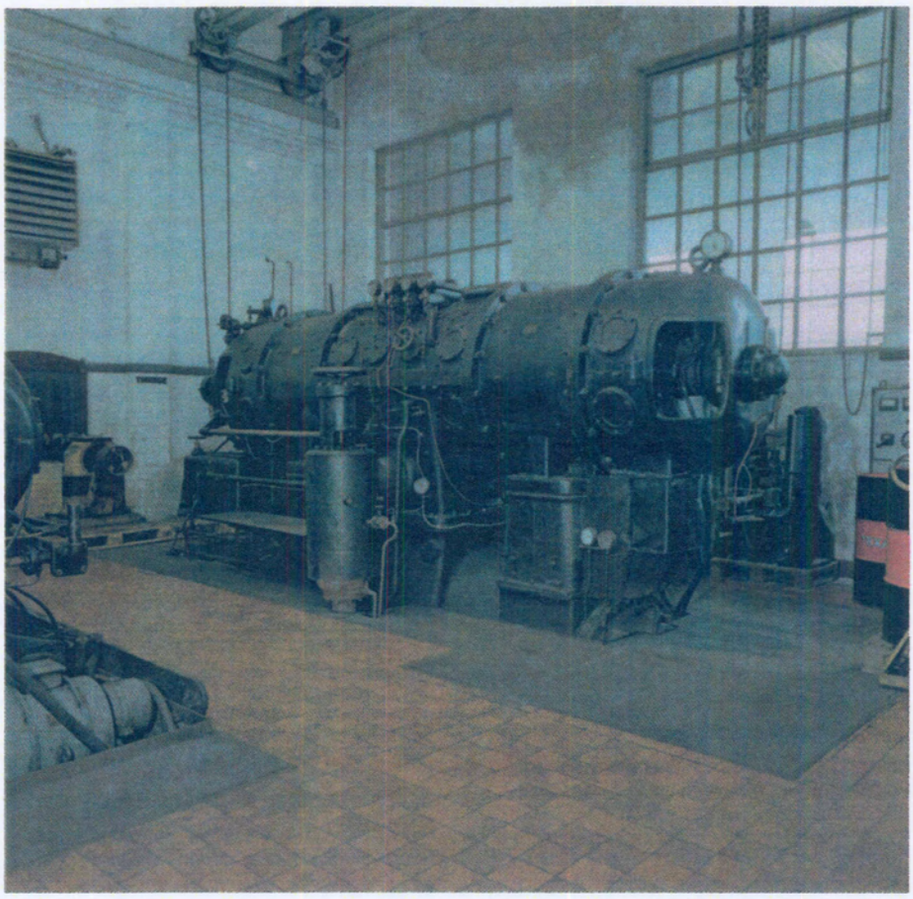

Desuden findes i maskinrummet en af oprindelig to STAL-turbiner fra 1916 og mod bygningens østlige side yderligere en turbine, som senere er placeret i bygningen. Turbinen stod tidligere i Odenses kommunale elektricitetsværk på Klosterbakken. Der er ligeledes tale om en STAL-turbine.

Kedelrummet er let forsænket i forhold til maskinsalen. Væggene er pudsede, gulvet råt betongulv og loftet udført som gitterdragere i sammennittede stålprofiler. Lokalet rummer de to skrårørskedler fra Babcock & Wilcox fra 1916 og 1926. De tilhørende kæderiste, som førte kul gennem fyrrummet er stadig bevaret. Under kedelrummet findes desuden mindre kælderrum til udtagning af slagger. I 1957 blev kedlen fra 1916 ombygget til oliefyring. I samme rums nordøstlige hjørne findes en tre-cylindret kompressor til arbejdsluft. Yderligere en kompressor er senere fjernet.

Det samlede kælderparti spænder over bygningens fulde bredde og fordeler sig på en del med lidt større lofthøjde under den nordlige del, mens kælderen under maskinsalen har lidt lavere lofthøjde. Kælderen rummer i dag tidstypiske installationer fra bygningens funktionstid, men er i øvrigt ryddet for inventar.

På 1. salen, som nås via den tidligere beskrevne trappe, findes galleri over det buehvælvede loft i stueetagen. Trægelænder mod maskinsalen og tagspær udført i træ med fine, kunstfærdige detaljer (se bilag). 1. salen omtales også som 'højspændingsloftet', hvor transformatorer er placeret i to lange rækker, inddelt af stålprofilrammer.
Thriges kraft-varmecentral er i arkitektonisk henseende i hovedtrækkene er klassicistisk bygning med en række klassiske virkemidler udadtil. Bygningen har en mindre detaljeringsgrad end de øvrige kendte Jacobsen-bygninger fra perioden, som ofte havde et repræsentativt formål.

Bygningen skriver sig dels ind i en byggetradition fra fabrikkens etablering, men er noget strammere og mere klassisk i sit udtryk, end de oprindelige bygninger fra 1898. Der er tydelige lighedspunkter med Odense Teaters bagside mod Odense Slot, hvor de samme gulpudsede bånd, gavlkvisten m.v. også findes. Det var helt almindeligt, at Niels Jacobsen genbrugte større og mindre bygningselementer og arkitektoniske detaljer i flere samtidige byggerier. Indvendig rummer bygningen ganske typisk for Jacobsen en del elementer i form af dørindfatninger, afslutning af fliseforløb og særligt galleriets tagspær, som kan siges at have nationalromantiske træk. Bygningen er således en typisk repræsentant for Niels Jacobsens byggeri, blot afdæmpet på grund af bygningens anvendelse.

Bygningshistorie

Thomas B. Thriges virksomhed er en typisk repræsentant for den teknisk-industrielle udvikling fra 1890'erne med vægt på øget mekanisering og nye rationaliseringstiltag. Fra 1890'erne var industrialiseringen karakteriseret af nye teknologiske gennembrud, hvoraf elektricitetens anvendelse i kommerciel form og de tilknyttede industrier var en central del af denne udvikling. Udbygningen af landets elektricitetsværker frem til 1920'erne skabte et stort marked og et grundlag for en dansk elektroteknisk industri. Thriges virksomhed blev en af landets største på dette område.

Thomas B. Thrige

Thomas B. Thrige (1866-1938) udmærkede sig tidligt, men fik ikke nogen højere teknisk uddannelse. Efter udstået læretid opholdt han sig i en periode i USA, hvor han som den eneste danske elektrotekniker nåede at komme tæt på elektroteknikkens frontfigur, Thomas Edison i Menlo Park. Efter hjemkomsten etablerede Thrige først en mindre virksomhed i det centrale Odense, beliggende i Skt. Knuds Klosters gamle og udtjente bygninger ned mod Odense å. På virksomhedens senere adresse, som er beskrevet mere detaljeret nedenfor, specialiserede Thrige sig i fremstilling af elektroteknisk udstyr, ikke mindst elektromotorer. I 1940'erne fremstillede Odense-virksomheden nærved 75% af alle dansk fremstillede elmotorer, men fremstillede i øvrigt også skibselektrisk udstyr, hejseværker, elevatorer, kraner og i en periode biler og jernbanevogne.

På grund af sin størrelse og fremtrædende rolle blev virksomheden en væsentlig faktor i Odense. Med 1800 ansatte i 1940'erne og med faciliteter til mere end 5000 ansatte omkring 1960 udgjorde Thrige sammen med Odense Stålskibsværft byens virkelig store arbejdspladser.

Thrige var en af byens dominerende foretagere, men ikke en fremtrædende offentlig person. Hans betydning lokalt fremgår dog bl.a. af det forhold, at *Fyens Stiftstidende* ved hans død ryddede hele forsiden. I perioden 1909-13 var han medlem af byrådet og sad i Teknisk udvalg sammen med vennen, den fremtrædende arkitekt Niels Jacobsen. Virksomheden overgik i 1934 til Thomas B. Thriges Fond, en almennyttig fond, hvis hovedformål var fortsat at drive virksomheden. Thrige var fondens formand indtil sin død, men fratrådte som leder af virksomheden ved fondens etablering.

Thriges fabrikskompleks

Thomas B. Thriges fabriksområde udgør både i fladeareal såvel som i etagemeter et meget betydeligt fabrikskompleks i odenseansk sammenhæng og hører til blandt de større danske fabrikker fra perioden. Området afgrænses af Skibhusvej, Bredstedgade, yderste Thomas B. Thriges Gade, Tolderlundsvej og Buchwaldsgade. Der er tale om et areal på omkring 17 tdr. land.

Thriges udflytning fra den indre by til Tolderlundsvej i 1898 skete til et nyopført bygningskompleks bestående af den endnu bevarede hjørnebygning indeholdende stanseri, prøvestue, smedie, vikleri, snedkeri samt med maskinhus og dampskorsten. Maskinhuset rummede en 12 hk damp-

kedel og en 14 hk dynamo samt et akkumulatorbatteri. Anlægget drev en række af Thriges arbejdsmaskiner.

Bygningerne blev opført i røde sten med sort skifertag efter tegning af arkitekt Niels Jacobsen, som overvejende er kendt for en række af byens fineste offentlige bygninger og private bygninger fra første del af 1900-tallet. Niels Jacobsen var i den periode, hvor han arbejdede med Thriges udbygning, Odenses førende arkitekt. Jacobsen og Thrige var venner, og arkitekten tegnede stort set alle mere krævende opgaver hos Thrige, dvs. udover småskure og simple, mindre bygninger, frem til 1920.

I 1903 fandt den første større udvidelse sted og anlægget kom til at rumme en betydelig udvidet maskinpark. Flere omliggende grunde og den upraktiske Kalkvej, som gik lige midt igennem det senere fabriksområde, blev opkøbt. I 1906 lod Thrige opføre en ny, selvstændig kraftcentral til afløsning for det oprindelige anlæg. Denne kraftcentral var også tegnet af Niels Jacobsen. Bygningen er senere nedrevet. Virksomhedens betydelige vækst medførte stort set bygningsudvidelser i forskelligt omfang år efter år frem til 1920'erne. Allerede i 1915-16 lod Thrige kraftcentralen i Buchwaldsgade opføre, endnu engang efter tegning af Niels Jacobsen.

Med opførelsen af den såkaldte Normalfabrik med facade til Buchwaldsgade i 1920 brød Thrige med det hidtidige fabriksbyggeri og den mere traditionelle fremstillingsteknik. Normalfabrikken var bygget af dansk betons pionerer Christiani & Nielsen til seriefremstilling af elektromotorer.

I de følgende årtier blev fabrikken gang på gang udvidet eller ombygget, således at man ved opførelsen af det kæmpemæssige kontor- og administrationskompleks (over 11.000 m2) ved hjørnet overfor virksomhedens første byggeri i 1952 og 1959-60 nu var vokset ud af den omfattende karré, som var fuldt bebygget med industribygninger. Allerede omkring anden verdenskrig var Thriges anlæg inkl. maskiner takseret til 3,6 mill. kr., et for den tid betydeligt beløb. Thriges fabrikskompleks var et af landets største elektrotekniske anlæg og illustrerer en repræsentativ udvikling fra det mere traditionelle industribyggeri omkring århundredskiftet og forløbet videre over den rationelle betonfabrik med særskilte kraftmotorer til hver arbejdsmaskine og frem til 1960'ernes byggeri.

Området rummer således udover de nævnte bygninger Standardfabrikken fra 1928-29 til seriefremstilling af elektrisk skibsudstyr m.v., Automatafdelingen fra 1934 til fremstilling af bolte, møtrikker m.v. samt store midterhaller med løbekraner, hvoraf den største er fra 1952. Mod Bredstedgade findes den nuværende Sociale Højskole, oprindelig fra 1940 til montage og vikleri, ligesom transformatorfabrikken mod Skibhusvej fra 1956 er en stor og markant bygning. Da fabrikkens etageareal var på sit højeste, udgjorde det mere end 50.000 m^2.

Fabrikskomplekset er i løbet af 1980-90'erne afviklet som produktionssted, og en stor del er i dag udlejet eller under ombygning til udlejning til skoler, institutioner, firmaer m.v. Byplankontoret ved Odense Kommune oplyser, at der pågår forarbejde til en lokalplan for området. Der foreligger ingen konkret tidshorisont herfor, men lokalplanen forventes at blive udarbejdet inden for de nærmeste år. Størstedelen af bygningerne må forventes bevaret på forskelligt niveau, men i hovedtrækkene i genkendelig form. Thriges fabrikskompleks vil derfor fortsat give mulighed for at opleve de fysiske rammer og datidens typiske fabriksbyggeri for den type virksomhed, som afløste den første industrialiseringsbølges virksomheder, f.eks. Brandts Klædefabrik.

Bygningens vedligeholdelsestilstand

Følgende vurdering er ikke udtryk for en bygningsteknisk gennemgang, men for en skønsmæssig vurdering på baggrund af flere besigtigelser på stedet.

Som udgangspunkt kan det slås fast, at kraftcentralen, som vane var for Niels Jacobsens byggeri, er udført i bedste materialer og med vægt på førsteklasses udførelse. Som ved mange kendte Jacobsen-arbejder foreligger der en lang og detaljeret skrivelse fra arkitektens hånd, hvor materialer, mørtelsammensætning, arbejdsmetoder og afleveringsstand for bygningen beskrives detaljeret.

Bygningen har stået ubenyttet hen gennem næsten tre årtier, de seneste omkring 15-20 år uden væsentlig vedligeholdelse eller blot de mest nødvendige reparationsarbejder. Nedløbsrør er dog i de seneste år repareret, efter at bygningen længe stod med stoppede nedløbsrør og deraf følgende vandudstrømning over murfladerne. Bygningen er forsømt inde som ude. Der er tydelige utætheder i taget og afslag af puds indvendig som udvendig. Gavlspidserne er i forfald og trænger til reparation. Der er sandsynligvis råd i dele af tagværket, men overordnet strukturelt virker bygningen ikke truet. Den udvendige granittrappe og kældernedgangen trænger til opretning.

Bygningen fremstår meget autentisk og intakt med mange oprindelige dele bevaret. De to tilbygninger hhv. til sydsiden og den større til vestsiden forringer ikke indtrykket af et autentisk elektroteknisk anlæg fra omkring 1. Verdenskrig. Dampskorstenen til kedlerne er nedrevet. Ved fjernelsen af den ene kompressor fra kedelrummet er der foretaget murgennembrud og følgende reparation. Arbejdet her er udført i ringere standard. Tidligere synes også at være foretaget et andet murgennembrud i samme side (østsiden).

Konklusion

En sammenfattende vurdering af anlægget munder således ud i, at der er tale om et væsentligt kulturhistorisk mindesmærke bevaret i en næsten enestående intakt stand frem til i dag. Det stort set funktionsdygtige anlæg er blandt et meget lille antal bevarede intakte elværker i Danmark. Værket er i en dårlig vedligeholdelsestilstand, men en vurdering, der tager udgangspunkt i kraftvarmecentralens kulturhistoriske, teknologihistoriske og industrihistoriske værdi må ubetinget fremhæve bygningen som meget bevaringsværdig set i såvel et lokalt som et nationalt dansk perspektiv. Kan bygningen bevares i intakt stand, vil fremsættelse af et fredningsforslag være oplagt.

Bygningen er anvendelig dels som samlingssted for kulturelle aktiviteter og som møde/konferencelokale for Thrigekompleksets lejere og brugere, dels som industrielt museum.
Thomas B. Thrige Fonden udtrykker fortsat interesse for at medvirke til at sikre bygningens bevarelse som et mindesmærke for Thomas B. Thrige.

Set i et Odense-perspektiv indgår der flere centrale elementer i vurderingen. Thomas B. Thrige som en vigtig side af den odenseanske industrialisering og virksomhedens betydning for hele Skibhuskvarteret er evident. Dertil kommer, at den kendte Odense-arkitekt Niels Jacobsen, som primært er kendt for en række offentlige bygninger i Odense og for større villaer i Hunderupkvarteret, her er repræsenteret med en velbevaret og arkitektonisk repræsentativ bygning i et byområde, som i henhold til Kommuneatlas ikke besidder mange bevaringsværdige bygninger. Bygningen repræsenterer en enestående mulighed for at fastholde dette stykke Odense- og Danmarkshistorie og for at formidle den lokale elforsynings historie og Thriges historie i den intakte bygning.

Yderligere kommentarer
Bygningen vurderes af en række fagfolk og eksperter som særdeles bevaringsværdig. Der vedlægges udtalelser fra Danmarks El-museum samt fra Selskabet til Bevaring af Industrimiljøer. Odense Bys Museer har i 2002 via rådighedssummen fra Statens Museumsnævn udført en gennemfotografering, som vedlægges i print.

Identifikation

Amt: Fyns Amt.
Kommune: Odense Kommune.
Adresse: Buchwaldsgade 33, 5000 Odense.
Matr.nr. 1626a
Ejer: Ejendomsselskabet Olaf de Linde, Søren FrichsVej ?, 8000 Århus C.

Planforhold

Byzone.

Kommuneatlas

Der er udarbejdet kommuneatlas for Odense Kommune I – II.
Kraftcentralen er angivet med værdien 4.

Fotobilag til Thriges kraftvarmecentral

Thriges kraftvarmecentral, 2001; Flemming Wedell, copyright Odense Bys Museer.

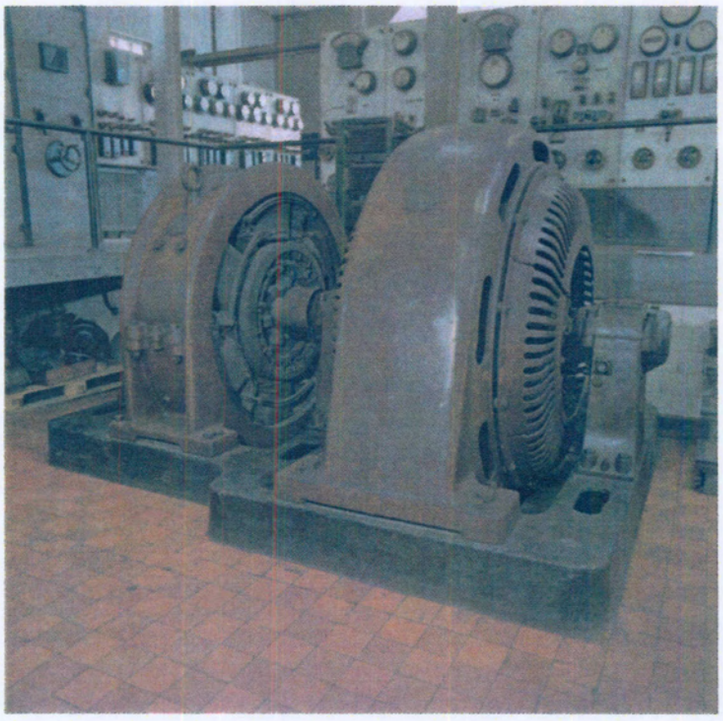

Thriges elværk. To omformere af Thriges egen fabrikation. Bagved ses hovedtavlen og til venstre kviksølvsensretterne, 2001; Flemming Wedell, copyright Odense Bys Museer.

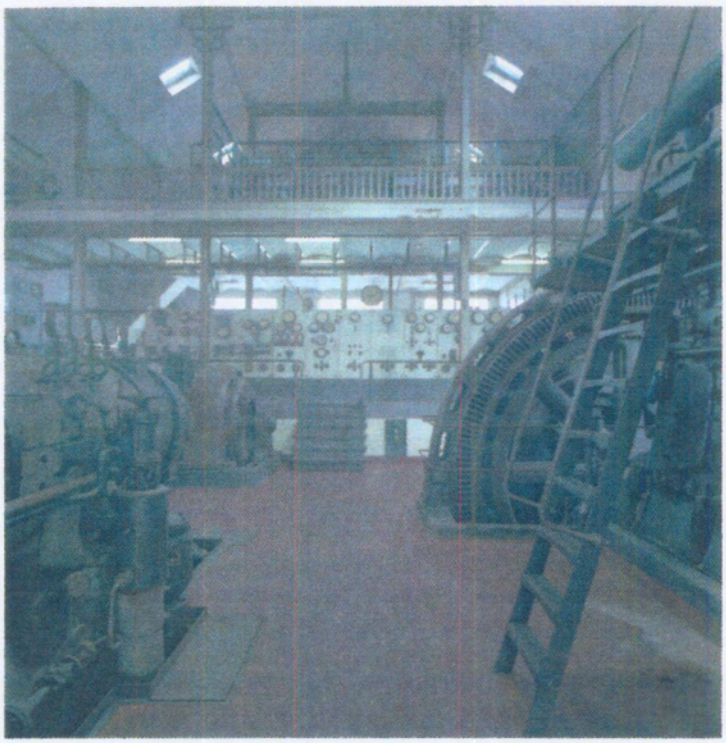

Thriges elværk. Vue ud over maskinrummet taget fra den sydlige side. Til højre B&W dieselmotoren, til venstre turbinen fra 1916 og bagved den omformerne. Ligefor hovedtavlen og for oven højspændingsloftet, 2001; Flemming Wedell, copyright Odense Bys Museer.

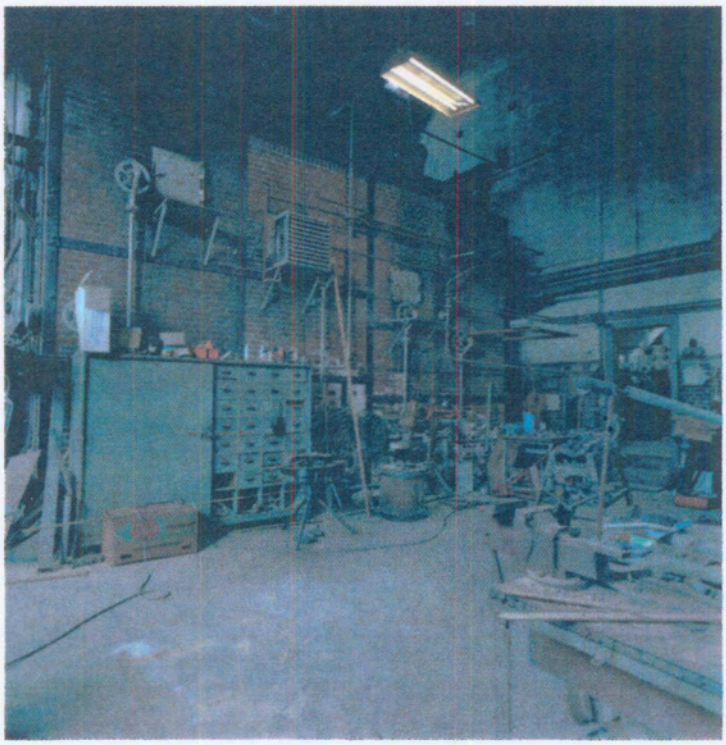

Thriges elværk. Kedlerne i kedelrummet fotograferet ind på den østvendte væg, 2001; Flemming Wedell, copyright Odense Bys Museer.

Thriges elværk. Højspændingsloftet og træværkets ornamentering fotograferet oppe fra B&W dieselmotoren, 2001; Flemming Wedell, copyright Odense Bys Museer.